

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Redactioneel

Op vrijdag 19 mei hield Lise Rafaelsen de negentiende zogeheten S.H. Foulkes-lecture. Dat is de jaarlijkse manifestatie van de Londense Group Analytic Society ter ere van zijn grondlegger. De titel van haar lezing was *Projections, where do they go?* Het was een overzicht over projecties – hoe die tot stand komen en waar ze plaatsvinden, op welk niveau, in welke context en hoe gebruikt.

Ik zou er niet over gerept hebben, als ik niet getroffen was door haar inleidende opmerkingen. Als demonstratie van het begrip projectie stelde ze dat zij veronderstelde dat ze in de context van die bijeenkomst gezien zou worden als een eerbiedwaardige autoriteit; ze vertelde dat ze Ons – de zaal waarin een vierhonderd mensen zaten – zag als strenge examinatoren, die graag bereid waren haar een onvoldoende te geven – ze had de nacht ervoor slecht geslapen, wij niet.

Zou zulks ook onze verhouding zijn, lezer? De redactie wil u enthousiasmeren en hoopt dat u het avontuur met haar wilt aangaan. Ze hoopt dat haar criteria, die vooral gaan over leesbaarheid en helderheid van het gepresenteerde – die tezamen met het zo lastig grijpbare begrip niveau tot kwaliteit leiden – voor u als vanzelfsprekend zullen blijken. Ze hoopt dat u meedoet in een avontuur met uzelf en ons en dat het Tijdschrift tot een Forum zal worden waar vakgenoten hun ervaringen en gedachten zullen uitwisselen.

Zelf heeft de redactie ongeëxploreerde fantasieën over u als lezersgroep. Die kan ik u niet geven, omdat ik ze niet ken. Wel ken ik mijn eigen fantasie: een aantal lezers die hopen van ons iets goeds onder ogen te krijgen, maar – en er zijn er zeker tussen, immers velen zijn gedwongen tot een abonnement – die er niet overmatig om zullen rouwen als dat niet het geval is; maar ook zij hopen op lezenswaardige kopij.

Het belangrijkste nieuws over ons is dat we aan het werk zijn: we leggen contacten met internationale en nationale uitgevers voor recensie-exemplaren uit ons zeer wijde veld, we zijn bezig een kring van recensenten op te bouwen, we zoeken bezoekers van belangwekkende conferenties die bereid zijn tot het moeilijke verslagwerk. Voorts verdiepen we ons systeem van 'Peer Review': beoordeling door gelijken van geanonimiseerd werk. Slechts de hoofdredacteur – die zich dan ook zeer terughoudend opstelt – weet wie wat geschreven heeft. Dat levert de redactie een gevoel van vrijheid op. Pas als een artikel definitief geaccepteerd is, worden de namen van de schrijvers openbaar gemaakt. Michels (1995) geeft een literatuur-overzicht van de betekenis van de Peer Review, 'one of the essential

guardians of the quality of the Journal' (p. 217). Het is een methode die flink wat tijd kost, maar die waardevol is voor auteur, lezer, de gemeenschap van wetenschappers en de beoordelaars zelf. Trots vermeldt Michels dat slechts een paar psychoanalytische tijdschriften gebruik maken van Peer Review. De schrijver vergelijkt de peer-reviewer met de supervisor, ook iemand die buiten het proces staat en die de groei in zijn vak van de analyticus-auteur helpt bevorderen. Dan komt Michels tot zijn belangrijkste conclusies. Als een artikel op deze wijze is gepubliceerd, dan betekent dat dat 'experts in het veld het een waardige bijdrage vinden aan het gesprek onder wetenschappers' (p. 218). Onverflauwd gaat hij door: 'Publikatie van een artikel dat niet door dit proces is heen gegaan betekent dat de auteur gelezen wil worden. Als een artikel wel op deze manier bekeken is, dient het gelezen te worden' (p. 219). Dat de anonimiteit van de beoordelaars hen beschermt tegen de macht en status van een instituut of een auteur, is een bijkomend voordeel dat ook in ons geval zijn nut bewijst.

Er staat meer in het artikel en als redigeren zo veel van je aandacht opeist, is het zelfs spannend om te lezen. Het slaat niet geheel op ons tijdschrift omdat Peer Review is ontwikkeld voor de β -wetenschappen, maar het blijkt ook – ondanks de vrij zwakke overeenkomst tussen beoordelaars onderling – voor ons vak goed te werken. Voorts hebben wij te maken met de Nederlands/Belgische situatie, waarbij altijd wel één of twee mensen weten wie wat geschreven heeft. Maar juist de segmentatie van de verschillende psychoanalytische groeperingen die ons blad steunen en het feit dat het Tijdschrift internationaal is, maken ons in deze minder kwetsbaar dan van te voren aangenomen werd. In ieder geval hebben we ook al enige voorbeelden van *fausse reconnaissance* mogen meemaken.

Als we de definitie van Michels volgen, is datgene wat dit Tijdschrift doet geen strikte Peer Review, omdat de reviewers de redacteurs zijn. Zij hebben de mogelijkheid zich onbevoegd te verklaren – dat is een aantal malen gebeurd – of voor te stellen experts van buiten de redactie te raadplegen – dat is tot op heden nog niet gedaan. De redactie is nu nog zelf volop bezig criteria en werkwijze te ontwikkelen en zich eigen te maken.

Aangetrokken door de titel las ik ook Kaplan (1995). Tussen het mooie citaat in het begin (van E.B. White: 'I arise in the morning torn between a desire to improve (or save) the world and a desire to enjoy (or savor) the world. This makes it hard to plan the day.') en het eind ontrolt zich een analyse, die in haar werkwijze zeer overtuigend is. Voor het doel waarvoor ik het las – u te bevrijden van uw schroom om ons te voorzien van kopij – is het stuk echter onbruikbaar; leest u maar mee met het einde: 'Wat het Onvoltooide Manuscript in de La betrof, dat niet langer een proces was, maar een ding was geworden: tegen het eind van het vierde jaar van de analyse meldde mevrouw A aan het begin van een zitting dat ze de avond daarvoor haar stapel papier – die al die jaren in haar bureaula had gelegen – had

opgepakt en zonder pardon in de stortkoker van haar flatgebouw had gegoooid.... Het was een grote opluchting, die haar materiaal opleverde voor lichamelijke herinneringen en ervaringen. Ze had er echter geen been in gezien om de titel-pagina te bewaren, die ze op weg naar haar analyticus bij de lijstenmaker had afgegeven' (p. 297).

Zo'n uitkomst is niet wat wij beogen bij onze begeleiding.

Hans M. Reijzer, hoofdredacteur

Literatuur

Kaplan, D.M. (1995), The Unfinished Manuscript in the Drawer; observations on the analysis of a type of symptom. *The International Journal of Psycho-Analysis*, 76 (2), p. 283-299.

Michels., R. (1995), Guest Editorial Peer Review, *The International Journal of Psycho-Analysis*, 76 (2), p. 217-222.